

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **S. M.**, zastoupená JUDr. Milanem Zábržem, advokátem se sídlem Veveří 57, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) Ing. T. R.**, **2) H. R.**, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 5. 2011, č. j. 30 Ca 171/2007 – 256,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 5. 2011, č. j. 30 Ca 171/2007 - 256, byla zamítnuta žaloba podaná žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru územního a stavebního řízení (dále jen „magistrát“) ze dne 10. 4. 2007, č. j. OÚSŘ U 07/16461/Bo, kterým bylo změněno rozhodnutí Úřadu městské části Brno - Řečkovice a Mokrá Hora (dále jen „stavební úřad“) ze dne 28. 1. 2007, č. j. 068336/2100/LEMA/STU-10/DZ, o dodatečném povolení stavebních úprav rodinného domu spočívající ve vybudování dělící zdi na terase rodinného domu č. 123 na pozemku p. č. 1730/1 v k. ú. Řečkovice (dále jen „stavba dělící zdi“) tak, že byla vypuštěna podmínka č. 1 a nahrazena textem: „I. Stavba bude dokončena dle ověřené projektové dokumentace odbornou osobou oprávněnou k provádění těchto prací.“ Stavba dělící zdi byla povolena osobám zúčastněným na řízení a nachází se na hranici jejich pozemku s pozemkem stěžovatelky. V odůvodnění rozsudku se krajský soud uvedl, že jeho předchozí rozsudek ve věci ze dne 10. 6. 2009, č. j. 30 Ca 171/2007 – 150, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2009, č. j. 7 As 68/2009 – 186, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, protože se krajský soud nevypořádal se žalobními body,

v nichž stěžovatelka poukazovala na to, že projektová dokumentace stavby dělící zdi potvrzená Ing. arch. S. nebyla zakreslena podle jejího skutečného provedení. Ohledně stěžovatelkou předloženého znaleckého posudku Ing. Novotného pak Nejvyšší správní soud uvedl, že předloží-li účastník řízení posudek, jedná se o listinný důkaz, s jehož obsahem, a zejména závěry, se musí správní orgán vypořádat. Krajský soud měl především posoudit, zda pochybení v projektové dokumentaci popsané na str. 4 posudku Ing. Novotného se vztahuje k řízení o odstranění stavby a zda po doplnění projektové dokumentace není již z hlediska dodatečného povolení štítové zdi skutkový stav dostatečně zjištěn. Krajský soud toto neučinil, neboť pouze obecně odkázal na vyjádření Ing. Novotného o pochybení v projektové dokumentaci a o závadách realizace stavby štítové zdi. Není tedy zřejmé, zda vůbec posuzoval doplněnou projektovou dokumentaci (skutkový stav zjištěný magistrátem) ve srovnání se stěžovatelkou předloženým znaleckým posudkem. Proto se krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku po rozsáhlé rekapitulaci zabýval znaleckým posudkem Ing. Novotného a dospěl k závěru, že znalec nepoukázal mezi podklady použitými pro zpracování znaleckého posudku na doplněnou projektovou dokumentaci zaslanou stavebníky, manžely R., stavebnímu úřadu dne 8. 12. 2006. Znalecký posudek tak nemůže mít jednoznačnou vypovídací hodnotu. Ing. Novotný navíc rodinný dům stavebníků nenavštívil a neprohlédl. Posuzoval věc na základě podkladů, které mu dodala stěžovatelka, a to se zjišťováním stavu pouze z domu stěžovatelky. Prohlídku domu stavebníků provedl magistrát při místním ohledání dne 8. 10. 2008 za účasti odborného pracovníka magistrátu, zástupce stavební policie a stavebníka. O ohledání pořídil protokol i fotografie, které jsou založeny součástí spisu ve věci sp. zn. 30 Ca 36/2009 týkající se terasy při rodinném domě stavebníků. Krajský soud dále poukázal na to, že při výstavbě dělící zdi nebylo nijak zasaženo do vlastnictví stěžovatelky. Vypracování statického posudku pro takto jednoduchou stavbu odmítl jako zcela nadbytečné s tím, že by tím vznikaly velké, ničím neodůvodněné, náklady. Dále krajský soud uvedl, že v době vydání napadeného rozhodnutí magistrátu nebyla stavba ještě dokončena. S odkazem na ust. § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „stavební zákon“), uvedl, že bylo prokázáno, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy, neboť byla stavěna na základě projektové dokumentace, jež byla v průběhu řízení doplňována a kterou shledal stavební úřad dostačující. Postavení dělicí zídky podle této projektové dokumentace není podle stavebního úřadu v rozporu se stavebním zákonem ani prováděcími předpisy. Rovněž bylo prokázáno, že stavba žádným způsobem nezasahuje do nemovitosti stěžovatelky a ani ji nepoškozuje. Krajský soud se ztotožnil se stanoviskem magistrátu vyjádřeným v (předchozí) kasační stížnosti, že předmětem dodatečného povolení stavby je v daném případě jednoduchá stavební záležitost - dodatečné povolení stavby dělící zdi - a že stavebně technické posouzení takového druhu stavby je v odborných znalostech a možnostem stavebního úřadu.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Napadený rozsudek krajského soudu se jí jeví jako zmatečný a není proto možné se podle něj řídit. Rovněž se jedná o rozhodnutí nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Stěžovatelka v kasační stížnosti konkrétně

namítala, že při ústním jednání krajský soud konstatoval pouze část znaleckého posudku Ing. Řepy, a to s ohledem na zjištění technických nedostatků přístavby spodní stavby oproti vydanému stavebnímu povolení ze dne 19. 8. 2004, č. j. SÚ 6045-11/04/Lep. Tímto způsobem podle ní zasáhl do dokazovacího řízení, když právě závěry znaleckého posudku plně podporují skutečnosti uvedené v žalobě a znalec na tyto důkazy jasně a zřetelně poukazuje. Projektová dokumentace podle stěžovatelky neřeší detailně vlastní dilatační napojení na její dům. Stěžovatelka během ústního jednání předložila důkazy, že projektová dokumentace pro dodatečné povolení přístavby neodpovídá tornu, co bylo v rámci nepovolené stavby skutečně postaveno. Rovněž poukázala na to, že nebyly zpracovány statické výpočty a že stavební úřad povolil dodatečně stavbu za podmínky, že stavebník po dokončení podá návrh na kolaudaci. Z přípisu stavebního úřadu ze dne 9. 3. 2006 je podle ní zřejmé, že ohlášení drobné stavby kolaudaci nepodléhá. Zakreslené oplechování stavby přesahuje povolenou výšku zdi 2 m. Oplechování je navrženo chybně, neodpovídá normě. Z připomínek k projektové dokumentaci ze dne 9. 8. 2004 je zřejmé, že stávající stav terasy měl být nejprve před realizací další nadstavby odstraněn. Krajský soud také podle stěžovatelky zcela pominul rozdíl mezi projektovou dokumentací pro dodatečné povolení stavby schválenou stavebním úřadem 28. 1. 2007, skutečně zrealizovanou stavbou podle ohlášení ze dne 20. 6. 2005 a zadáním pro povolení stavby v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 28. 1. 2007 a rozhodnutí magistrátu ze dne 10. 4. 2007. Došlo tak k účelovému rozdělení jedné stavby na dvě části. Celá stavba pak byla provedena podle ohlášení drobné stavby ze dne 18. 7. 2005. Stěžovatelka krajskému soudu sdělila a předložila důkazy, že pro jednu stavbu bylo zhotoveno více projektových dokumentací a že během stavebního povolování jednotlivých staveb došlo ke změně výkresové dokumentace pro přístavbu podsklepené terasy. S tímto tvrzením se podle ní správní orgány nevypořádaly a neučinil tak ani krajský soud. K jí předloženým znaleckým posudkům stěžovatelka uvedla, že vypracování znaleckého posudku požadovala v průběhu správního řízení i v řízení před krajským soudem. K provedeným místním šetřením poukázala na závěr znaleckého posudku Ing. Řepy, že ač byla účastníkem stavebního řízení, nebyla přizvána k místním šetřením dne 21. 6. 2004 a 8. 10. 2008. Proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajského soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4 citovaného ustanovení, k nimž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 23. 10. 2009 se vypořádal se závěry posudku Ing. Novotného tak, že na základě zjištění místního ohledání provedeného dne 8. 10. 2008 dospěl k závěru, že bylo prokázáno, že stavba dělící zdi byla stavěna na základě projektové dokumentace, jež byla v průběhu řízení doplňována. Vypovídací hodnotu posudku vyhodnotil s ohledem na skutečnost, že Ing. Novotný neměl k dispozici doplněnou projektovou dokumentaci a dům V. č. 123, kde se dělící zeď nachází, osobně nenavštívil. Závěry místního ohledání posoudil krajský soud jako určující, neboť je podle něj v silách stavebního úřadu jednoduchou stavbu dělící zdi dostatečně zhodnotit. Je tedy zřejmé, že se tentokrát již zabýval doplněnou projektovou dokumentací. Se závěry krajského soudu se pak Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

Pokud stěžovatelka namítala, že nebyla přizvána k místnímu ohledání dne 8. 10. 2008, pak podle obsahu spisu k souběžně vedenému řízení ve věci sp. zn. 7 As 127/2011 je zřejmé, že stěžovatelka přizvána byla, neboť jí bylo řádně doručeno oznámení o místním ohledání. Co se týče místního ohledání dne 21. 6. 2004, pak toto není nijak rozhodné v posuzované věci, neboť řízení o dodatečném povolení stavby dělící zdi bylo zahájeno teprve v roce 2006.

Ke znaleckému posudku Ing. Řepy Nejvyšší správní soud uvádí, že podle zvukového záznamu o ústním jednání dne 2. 3. 2011 jej stěžovatelka předložila u tohoto jednání. Krajským soudem byla přečtena celá část posudku označená „B. Posudek“ a dále také část kapitoly Obsah posudku „II. – III. část“. Krajský soud následně odročil jednání na 25. 5. 2011, kdy shrnul průběh předchozího jednání a konstatoval, že „(u) toho minulého jednání proběhly důkazy, provádění důkazů bylo provedeno“. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatelky, že krajský soud konstatoval pouze některé ze závěrů znaleckého posudku. Ten totiž obsahuje závěry pouze v částech, které krajský soud při jednání přečetl. V jeho zbývajících částech je vymezen znalecký úkol, jsou uvedeny údaje o nemovitosti a podkladech pro vypracování posudku, popis nemovitosti a její prohlídky a rekapitulace procesního vývoje sporu od roku 1978 do roku 2010.

Pokud krajský soud provedl důkaz znaleckým posudkem Ing. Řepy, měl se s jeho závěry vypořádat. V odůvodnění napadeného rozsudku však tento znalecký posudek zmíněn není. V případě, že z odůvodnění rozsudku krajského soudu není zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatelky a její žalobní námitky podpořené předloženými důkazy za opodstatněné nebo vyvrácené, nutno považovat takový rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, oba na www.nssoud.cz). Podstatné v posuzované věci jsou přitom pouze závěry znaleckého posudku Ing. Řepy ve vztahu k dodatečně povolené stavbě dělící zdi, neboť krajský soud přezkoumával pouze dodatečné povolení stavby dělící zdi. Znalecký posudek Ing. Řepy se shodně se znaleckým posudkem Ing. Novotného souhrnně zabývá stavební činností osob zúčastněných na řízení, pouze některé jeho závěry lze vztáhnout i ke stavbě dělící zdi. Jedná se o neřešení dilatační spáry v projektové dokumentaci a neprovedení dilatace, provedení dělící zdi nad povolenou výšku 2 m, provedení stavby v rozporu s ověřenou projektovou dokumentací s datem únor 2005, nezpracování statického výpočtu pro „celou stavbu rodinného domu pro jednotlivé etapy výstavby“, nezpracování požární zprávy. Ostatní závěry posudku Ing. Řepy se nevztahují ke stavbě dělící zdi nebo jsou pouhými úvahami o tom, jak by měla být stávající situace řešena, případně řeší právní otázky (např. účast stěžovatelky na místních šetřeních). V této souvislosti lze odkázat na rozsudek ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 – 113, www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky*

o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost."

Závěry krajského soudu ke znaleckému posudku Ing. Novotného lze bez dalšího vztáhnout i na závěry znaleckého posudku Ing. Řepy. Krajskému soud lze vytknout, že se s těmito závěry nevypořádal výslovně, nicméně toto pochybení nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, neboť se žalobními námitkami stěžovatelky se vypořádal. V této souvislosti je podstatné, že ani Ing. Řepa při zpracování znaleckého posudku neprovedl šetření v domě osob zúčastněných na řízení a podkladem pro vypracování posudku mu byla fotodokumentace a další doklady „*v držení objednavatelky posudku a v soudních spisech*". Ohledně námitek stěžovatelky týkajících se chybějících statických výpočtů se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem magistrátu, že s ohledem na rozměr a umístění stavby dělící zdi není potřebné dokládat stavební úpravu zvláštním statickým výpočtem. Vyžadování statického výpočtu by bylo již nad rámec povinností stavebníka pro realizaci předmětné stavby. Pokud je tak stěžovatelka v tomto směru přesvědčena o nevhodném provedení stavby, je na ní, aby své tvrzení prokázala.

K námitce účelového rozdělení stavby na dvě části uvádí Nejvyšší správní soud, že stavební úřad spojil řízení o vydání stavebního povolení na stavbu zimní zahrady s řízením o dodatečném povolení stavby dělící zdi a rozhodnutím ze dne 14. 6. 2006, č. j. SÚ 4525-II/05/Lep, obě tyto stavby povolil. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím magistrátu ze dne 18. 9. 2006, č. j. OÚSŘ U06/4012/11-14, mimo jiné z důvodu, že řízení neměla být spojena. Postup podle ust. § 65 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „stavební zákon") nebyl podle názoru magistrátu možný, protože řízení o vydání stavebního povolení úpravy terasy rodinného domu osob zúčastněných na řízení spočívající v provedení stavby zimní zahrady probíhalo v režimu správního řízení se subsidiárním užitím zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, zatímco řízení o odstranění dělící zdi probíhalo v režimu subsidiárního užití zákona č. 500/2002 Sb., správní řád. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí. Podle citovaného ustanovení se spojují se stavebním řízením, pokud to nevylučuje povaha věci nebo nestanoví-li zvláštní předpisy jinak, i jiná řízení nutná k uskutečnění stavby. Spojená řízení tak sdílí režim stavebního řízení, a to včetně subsidiárně použitelných norem správního řádu. Obecně je třeba zohlednit princip komplexního posuzování logických a funkčních stavebních celků přesto, že tento postup může vést ke zvýšení náročnosti vedení řízení a vymezení aplikovatelného práva. Dodatečné povolení stavby dělící zdi a povolení stavby zimní zahrady lze posuzovat současně, má-li dělící zeď tvořit součást zimní zahrady. Tak tomu v daném případě nebylo, nicméně toto pochybení nijak nezasáhlo do práv stěžovatelky, která měla možnost účastnit se řízení o povolení obou těchto staveb a brojit proti rozhodnutím v nich vydaným.

K námitce stěžovatelky, která s poukazem na jednu z podmínek rozhodnutí stavebního úřadu tvrdí, že ohlášení drobné stavby kolaudaci nepodléhá, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v předmětné věci nebyla stavba povolena na základě ohlášení, nýbrž byla dodatečně povolena. Řízení o dodatečném povolení stavby představuje pro stavebníka přísnější režim, kdy dodatečně povolovaná stavba musí splnit obdobné požadavky jako stavba povolovaná stavebním povolením. Tomu odpovídají i povinnosti stavebníka, který

podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona předkládá podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Podmínka kolaudace dodatečně povolené stavby za situace, kdy tato není v době jejího povolení dokončena, je tak jedině na místě a slouží mimo jiné k ochraně stěžovatelky, že stavba dělící zdi bude odpovídat schválené projektové dokumentaci.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Ve věci pak rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a magistrátu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností uložených soudem. Nejvyšší správní soud osobám zúčastněným na řízení žádné povinnosti neuložil, a proto rozhodl, že nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. března 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu